

Mantic. de rati. lib. 8. tit. 7. nu. 20. Paschal. de par. potest. par. 1. cap. 6. num. 7. verfi. nec creditur. Card. de Luca de alienat. & contr. prohib. difco. difc. 37. num. 17. & feqq. R. P. D. Zaul. ad Statu. Fav. d. rubr. 69. n. 18. & feqq. Manent. dec. 171. n. 1. & feq. Rot. coram Peuting. dec. 40. n. 2. & feqq. coram fa. mem. Alexandro VIII. dec. 6. n. 6. cor. Dumoz. Jun. dec. 734. n. 3. cor. Emerix lun. d. dec. 837. n. 4. & in rec. par. 8. dec. 104. nu. 13.

Nihilominus in factu quamplura alia nec defunt, quæ credulitatem hujusmodi in Moretino creditore aperte convincunt: etenim tunc temporis Joan. Felix Pater Rosini debitoris seorsim à filio vivebat, dum ad Ecclesiam tamquam obaratus confugerat, summ. Manganelian. 4. Rursus ipsemet debitor à pluribus mensibus ante contractum cambium in ætate admodum provecâ una cum uxore in urbe moram trahebat, ibique etiam contractus cum simili jurata assertione inierat, d. summ. n. 5. & liberè, ac jure proprio administrabat effectus primogenituræ suorum majorum, qui vigore sententiæ à R. P. D. meo Caprata, tunc A. C. obtentæ ad ipsum liberè spectabant, d. summ. nu. 3. ex quibus omnium Moretinum habuisse justam causam credendi juratæ assertioni filii familias, late firmat Rota coram Peutingero d. dec. 40. num. 4. & pluribus feqq. & coram Bicchio dec. 568. num. 4. & feq. Ad hunc enim effectum omnes circumstantiæ simul jungendæ sunt, quæ valeant justam hanc credulitatem concludere, ut in his terminis advertit Card. de Luca de alien. & contr. prohib. difco. difc. 37. num. 17. verfi. ut enim pater.

Preterquam quod cum in omnem casum ex circumstantiis prædictis ceteris ex parte creditoris suspicio, quod in fraudem statuti induxerit filium ad taliter jurandum, atque è converso oriatu presumptio quod potius filius familias id dolo asseruerit ad illum decipiendum, fit inde, quod Rosinus nequit se tueri exceptionem dispositionis statutarie, nisi probet vixisse unâ cum Patre, & uti Patrem familias sub patria potestate, dictamque juratam assertionem non dolo proprio, sed deceptioe creditoris, qui ipsum induxerit ad ita asserendum, emittit ad Text. in l. 3. ibique glos. verb. per Textum, & Bart. num. 2. in 2. l. c. l. c. si min. se major. dix. Cyr. cap. 387. num. 23. & feqq. R. P. D. Zaul. d. rati. rubr. 69. nu. 27. Rot. d. dec. 104. num. 11. & dicta dec. 11. nu. 15. & feqq. par. 8. rec. & in Romana Societatis Officii 12. Maii 1683. §. Non obstat, cor. bon. mem. Albergo. Cum enim leges favorabiles filiis familias voluerint quidem occurrere fraudibus, quibus ipsi circumveniri possunt, non autem illis asserere, ut creditores bona fide cum ipsis contrahentes valeant decipere, ex

firmatis per Rotam in Sabinen. Donationis 2. Junii 1692. §. fin. cor. bon. mem. Benigneffa, in Albanen. Donationis 15. Februarii 1700. §. fin. & in Romana præsentis nullitatis Contractus 18. Junii ejusdem anni §. Ceterum, cor. R. P. D. meo Scotto; non debet hoc interiri ipse sub patrocinio proprii doli lucrum in alterius damnum reportare, ex deductis per Cyriacum contr. 387. num. 17. & feqq. R. P. D. Zaulus ad stat. Favent. d. rati. rubr. 69. num. 26. Rota d. dec. 104. n. 10. & feqq. & d. dec. 111. num. 6. & feqq. par. 8. recen.

Abque eo quod probat io exclusiva istius credulitatis elici valeat ex eo, quod Rosinus in dicto mandato Procure re nunciaverit l. 1. & n. ff. C. quod cum eo, alii que legibus, & Statutis quomodolibet ad favorem filiorum familias intro ductis, prout alias firmavit Rota post Zach. de oblig. Cam. decif. 184. num. 7. & feq. & cor. fan. mem. Alexandro VIII. dec. 16. nu. 9. & feqq. Quoniam renuntiatio hujusmodi legitur

expressè facta ad maiorem cautelam, unde nequit excludere justam credulitatem, quam habuit Moretinus, nedum ex dicta jurata assertione debitoris, verum etiam ex illo quod videbat à Patre seorsim vivere, ac publicè alios actus gerere, qui ad Patrem familias justè referri poterant, ut ni pari causa meliorem esse possidentis conditionem, probat Cardin. de Luca in d. dec. 1. de credit. quæ autem casu hæc regula limitetur, plene ex decisione habetur.

DECISIO II. Romana Pecuniaria. In his duabus, quæ subsuntur decisionibus, ferè rota traditur materia, quæ pertinet ad subingressionem iurium creditoris dimitti cum pecuniis alterius, ad ornatum d. dec. 1. cum pluribus sequentibus Card. de Luca, in tit. de credit. DECISIO III. Romana Pecuniaria. Pro argumento ad antecedentem decisionem recurre. DECISIO IV. Romana Pecuniaria. Agitur de eadem materia in præcedentibus decisionibus discussa super subingessione secundi creditoris in iurisbus primi dimissi.

DECISIO V. Romana Pecuniaria. Recensentur superius, decisa, quæ hic confirmantur. DECISIO VI. Romana Pecuniaria. Est duarum aliarum præcedentium approbatoria. DECISIO VII. Romana Pecuniaria. Laudantur ea quæ superius firmata noscuntur. DECISIO VIII. Romana Pecuniaria. Hæc decisio magistraliter determinat, quo casu fieri possit fructuum coarctatio, illosque in fortem redigi fructiferam, & in comprobationem d. dec. 5. Card. de Luca, sub tit. de credit.

DECISIO IX. Engubina Salviani. Pertractatur de eadem questione agitata per Cardin. de Luca in d. dec. 6. de credit. an pro fructibus recompensativis eadem detur anterioritas, quæ pro forte tributur. DECISIO X. Romana Salviani. Ab alto enucleatur materia pertractata per Card. de Luca in d. dec. 14. de credit. an & quo casibus alienari & hypothecari prohibita renaneat affecta creditorum favore quoad commoditatem percipiendi fructus. DECISIO XI. Firmata Pecuniaria. Censum ex credito constitui non posse, fusc liquet ex d. dec. 30. Card. de Luca de credit. quoties autem census fuit constitutus à debitore, qui pecunias censuales statim creditori ex causa alterius debiti exsolvit, an dicatur ex credito impositus, itaut non subsistatur, plene in decisione discutitur, atque etiam deciditur, quod fructus census non debeatur nec loco damnum & interesse, si creditor seiverit evictum fuisse fundum censum, ubi tamen non reperitur explicita debitoris obligatio subrogandi alium fundum in casu evictionis.

173
MANTISSA
DECISIONUM
SACRÆ ROTÆ ROMANÆ,
ad Librum Octavum
THEATRI VERITATIS & JUSTITIÆ,
CARDINALIS DE LUCA,
DE CREDITO ET DEBITO,
De Creditore & Debitore.
ARGUMENTA DECISIONUM
DE CREDITO ET DEBITO,
De Creditore & Debitore.

DECISIO I. Albanen. Associationis. In pari causa meliorem esse possidentis conditionem, probat Cardin. de Luca in d. dec. 1. de credit. quæ autem casu hæc regula limitetur, plene ex decisione habetur.

DECISIO II. Romana Pecuniaria. In his duabus, quæ subsuntur decisionibus, ferè rota traditur materia, quæ pertinet ad subingressionem iurium creditoris dimitti cum pecuniis alterius, ad ornatum d. dec. 1. cum pluribus sequentibus Card. de Luca, in tit. de credit.

DECISIO III. Romana Pecuniaria. Pro argumento ad antecedentem decisionem recurre. DECISIO IV. Romana Pecuniaria. Agitur de eadem materia in præcedentibus decisionibus discussa super subingessione secundi creditoris in iurisbus primi dimissi.

DECISIO V. Romana Pecuniaria. Recensentur superius, decisa, quæ hic confirmantur. DECISIO VI. Romana Pecuniaria. Est duarum aliarum præcedentium approbatoria. DECISIO VII. Romana Pecuniaria. Laudantur ea quæ superius firmata noscuntur. DECISIO VIII. Romana Pecuniaria. Hæc decisio magistraliter determinat, quo casu fieri possit fructuum coarctatio, illosque in fortem redigi fructiferam, & in comprobationem d. dec. 5. Card. de Luca, sub tit. de credit.

DECISIO IX. Engubina Salviani. Pertractatur de eadem questione agitata per Cardin. de Luca in d. dec. 6. de credit. an pro fructibus recompensativis eadem detur anterioritas, quæ pro forte tributur. DECISIO X. Romana Salviani. Ab alto enucleatur materia pertractata per Card. de Luca in d. dec. 14. de credit. an & quo casibus alienari & hypothecari prohibita renaneat affecta creditorum favore quoad commoditatem percipiendi fructus. DECISIO XI. Firmata Pecuniaria. Censum ex credito constitui non posse, fusc liquet ex d. dec. 30. Card. de Luca de credit. quoties autem census fuit constitutus à debitore, qui pecunias censuales statim creditori ex causa alterius debiti exsolvit, an dicatur ex credito impositus, itaut non subsistatur, plene in decisione discutitur, atque etiam deciditur, quod fructus census non debeatur nec loco damnum & interesse, si creditor seiverit evictum fuisse fundum censum, ubi tamen non reperitur explicita debitoris obligatio subrogandi alium fundum in casu evictionis.

DECISIO XII. Romana Censuum. Exornat hæc decisio tractata per Card. de Luca in d. dec. 32. de credit. & tradit, quod iura census reviviscant tam respectu debitoris, quam fideiussoris per avocationem pecuniarum sub vinculo receptarum, quodque eadem iurium reviviscantia detur per evictionem eorum in solvuntur daturum, quoties pactum fuit, quod eventiente evictione agi valeat ex primo contractu, sed si iura simpliciter præservata fuerint, reviviscantia non admittatur.

DECISIO XIII. Concordantia Juris Offerendis. Jus offerendi creditori posteriori concedi adversus anteriorem, qui adjudicationem obtinuit rei communis debitoris, affirmat Card. de Luca de credit. d. dec. 32. ejus dictum in hac decisione ampliatu etiam, ubi posterior seiverit, quod sequebatur adjudicatio, & adhuc comparere omiserit.

DECISIO XIV. Engubina Pecuniaria. Debitor favore posterioris dedisse fideiussorem, qui ad se eximendum à molestiis debitum deposuit, quartur, an creditores principalis debitoris, qui sunt anteriores, præferantur, & quo casu ex contractu defuncti remaneant hypothecis obnoxia bona hereditis, in ornatum d. dec. 36. & 37. Card. de Luca de credit.

DECISIO XV. Romana Fructuum Censuum. Approbat præsens decisio firmata per Card. de Luca, in d. dec. 40. de credit. quod debitor valeat in creditorem prejudicium omittit jus adeundi hereditatem sibi de latam, & ulterius firmat, quod defensor qui accessit promissione solvendi fructus census, non teneatur ad damna & interesse ob evictionem fundi censiti.

DECISIO XVI. Camerinen. Pecuniaria. Deciduntur quæ discussa fuerunt in d. dec. 45. Card. de Luca sub tit. de credit. an scilicet accollans valeat dimittere creditores anteriores, & omittit extinctionem debitorum posteriorum licet accollatorum.

DECISIO XVII. Romana Pecuniaria. In tot paghis debitor promiserat debitum exolvere cum pacto, quod in casu moræ unica vice deberet in integrum exburfare debitum; morosus fuit in solutione, ideò deciditur factum fuisse locum stipulationis rejecta equitate purgationis moræ, quod in hisce materiis voluntarij dilationis sub conditione concessæ non admittitur, præcipue ob clausulam resolutivam in comprobationem d. dec. 56. Card. de Luca de credit.

DECISIO XVIII. Romana Subappaltus Theatri. An contractus innominatus per pactum inobservantiam resolvetur, seu potius competat tantum adio pro imple-